

ע"ד הסגולה לעשות סעודה עבור נשמת הושע בן בארי

26/07/2018nq

כ"ה, ר"ח ניסן תשל"ט לפ"ק.

אחדשת"ה, מכתבו הגיעני לנכון, והנני מודה לכת"ה על ברכותיו הנאמנות ודבריו היקרים. ולרוב תשות כחי לא יכולתי להאריך כחפץ לבבי. ואכוא בקצרה במה שהעיר בדבר הקבלה מהרבי מלובלין זי"ע סגולה לחולה ח"ו שיקבל על עצמו כשישוב לאיתנו יעשה סעודת הודאה לת"ח עבור נשמת הושע בן בארי הנביא – כ"ה בס"ס בארת המים מהה"ק מוהר"ץ מרימנוב, ובליקוטי מהרי"א פר' אמור הביא עבור נשמת בארי הנביא.

הנה במ"ש בארי הנביא. בש"ס מגילה י"ד ע"א מ"ח נביאים שנתנבאו להם לישראל וכו', וכן בזוה"ק בראשית דף קכ"ה במדרש הנעלם, ובפרש"י בד"ה שהוצרכה לדורות ובה"ג הם מנויים וכו' ב' לא ידעתי עכ"ל עיי"ש, וזקה"ק בריח דודאים ציין לשום עין בעשרה מאמרות מאמר אם כל חי ח"כ סימן א' שמונה מספר לכולם שמות יקרא ושהשמיט כמה מן המנין והכנים תחתיהם חנני ועודד ובארי וכו' עיי"ש, וכדברים האלה ביאר ג"כ בכוונת עשרה מאמרות בפי' יד יהודה החונה עליו יעו"ש. ודברי נבואתו הנה הנם בישעי' ח' י"ט–כ' ככתוב בפרש"י שם, ומקורו מויק"ר פרשה ו' סימן ו' וכן בפרשה ט"ו ס"ב, א"ר סימון בארי לא נתנבא אלא שני פסוקים ולא היה בהם כדי ספר ונטפלו בישעי' ואלו הן וכי יאמרו אליכם וגו' וחברו. ובחי' הרש"ש שמה בפ' ו' ציין לדברי רש"י הנ"ל ונתפלא על שלא זכר את בארי עיי"ש, וכ"ה באהבת איתן הנדפס על הגליון בעין יעקב ע"ש, ובאמת תימה גדולה היא שהרי רש"י עצמו הביא את דברי המדרש.

ונ"ל כי רש"י הוכיח דלאו נביא הוה מדכיסהו הכתוב בעילום שמו ואין אלו אלא דברי נביאות שנבואה זו נתנבא בארי, – ומעין שאמרו בשבת דף צ"ו ע"ב על צלפחד התורה כיסתו ואתה מגלה אותנו עיי"ש. ושו"ר בגנזי המלך [למס' מגילה] שכתב לתרץ למה לא חשב רש"י את אלדד ומידד דמפורש בתורה שהיו מתנבאים במחנה וכתב שם משום דלא

פורש מה היו מתנבאים יעו"ש, וא"כ במכל שכן די"ל שפיר כדברינו דס"ל לרש"י שהכתוב לא רצה להזכירו בשמו כי היכי דלא נחשבי' לנביא, ואדרבה זה מגרע מהיכא דלא הזכיר כלל שלא הוצרכה לדורות, ודו"ק.

וביתר שאת, כי הנה הרבה יש לתמוה בדבר הזה שזכרה נבואתו של בארי בלי שם אומרה בתוך דברי נבואתו של ישעי' וכאילו ישעי' אמרן, ותמוה מאוד שדברים הללו שנאמרו סתומין בישעי' נביא אחר אמרן. וביותר יש לתמוה דלדברי ר' סימון הרי בהכרח לומר דבארי נביא ^{אוצר החכמה} הי', דאלת"ה א"כ אין דבריו דברי נביאות, ואף שנאמרו ברוה"ק אין להם להיות יותר מכתובים (יעויין בהקדמת האברבנאל לנ"ך ההבדל שבין נביאים לכתובים, שנביאים נאמרו בנביאות וכתובים ברוח הקדש עיי"ש, והדברים עתיקין בכתבי הרח"ו החילוק שבין נבואה לרוה"ק), ואיך נכתבו בנביאים בספר ישעי', ולכמה עניינים דינם של נביאים וכתובים חלוקים זה מזה ואיך כלולים יחד, אלא ודאי דס"ל לר' סימון שאמנם כן נביא הי', וא"כ רש"י שלא מנאו בין הנביאים מדס"ל דלאו נביא הוה איך הביא בישעי' את דברי ר' סימון שהם סתירה מוכחת למ"ש במגילה דבארי לא היה נביא.

ולפיכך הנל"ל שנבואה זו נמסרה תחלה לבארי ברוח הקדש, והיות שלא היה הוא נביא חזרה ונמסרה לישעי' שיאמרנה בנביאות, ושפיר נכתבה על שמו של ישעי' מכיון שעוד לו לא הי' מי שאמרה בנביאות. או כלך לאידך גיסא שתחלה נמסרה לישעי' ולא נתפרסמה על ידו – וכמש"ש בגמ' שהרבה נבואות לא פורסמו, ואח"כ נמסרה לבארי שיפרסם נבואתו של ישעי' אבל לא שהיה הוא עצמו נביא, כנל"ל בדעת רש"י, ודו"ק. – אפס דלפי המבואר בב"ב י"ד ע"כ שנבואת הושע כן בארי קדמה לנבואת ישעי' ע"ש, ולפי סדר השנים בשלשלת הקבלה קדם הושע בנו של בארי לישעי' בחמשים שנה יעו"ש, ולכן מחזורתא כדשנינן מעיקרא שתחלה נמסרה לבארי, ודו"ק.

ושמחתי כעל כל הון שמצאתי באברבנאל בביאוריו לישעי' אחר שהביא דברי המדרש האמורים סיים וז"ל אבל כפי פשט הכתובים הנביא ישעיהו הביאם אם מעצם נבואתו או מדברי נביא אחר כו' עיי"ש, ומפורש יוצא כדברינו. וכן במ"ש **אם מעצם נבואתו** נראה שהתכוון למ"ש שאח"כ פירסמה בארי, ונסתפק ג"כ בשני התירושים האמורים, ודו"ק.

המורם מהם, דיש מבוכה רבה בזה אם בארי נחשב לנביא, שמדברי רש"י וכן בעל שלשלת הקבלה ובעל סדר הדורות – שהשמיטוהו, נראה דלא נחשב לנביא, ובעשרה מאמרות וכן פשטות משמעות דברי המדרש, שהיה נביא. ובזה י"ל דנחלקו שני קדושים הללו אם שייך לומר עבור נשמת בארי הנביא, – די"ל דסגולה זו יש לעשות עבור נביא דייקא דסגי זכותי לרוב גודל קדושתם יותר מכתובים וכנ"ל, והבן. ואין מהצורך להגיה בחסר ויתר כי אלו ואלו דברי אלהים חיים ויסודתם בהררי קודש בפלוגתא הנ"ל, – וכל צדיק אוהו דרכו לפי שורש נשמתו להמשיך רפואות לבני ישראל, וד"ל.

ובטעם הדבר לעשות סעודה לנשמת הושע בן בארי, אפשר לומר ע"פ מה דאיתא בפסחים דף פ"ז שאמר קטיגוריא על בני ישראל וגער בו הקב"ה ושב בו וחזר וביקש רחמים עליהם עש"ה, ולכן הוא ג"כ מלמד זכות על כל בר ישראל, והבן. והגם שהדברים עומדים ברומו של עולם ברזי דרזין מ"מ לא מנעתי מלומר ע"פ פשטות התוה"ק כידוע בפרד"ס ודו"ק.

ובמ"ש גם הוא לומר אלה מקראי קודש דנבואתו של בארי (ואשר מזה נראה לפום ריהטא שיש לגרום בארי), – איכא למימר משום דיש בהם לימוד זכות גדול על בני ישראל, כשאומות העולם אומרים להם דרשו אל האבות והידעונים וגו' מתיבתא להון הלא עם אל אלהיו ידרוש, ועיין ברבינו בחיי פר' אמור [כא, א] אם יאמרו לכם העו"ג הניחו את האלהים בשמים כו' אמרו להם הלא עם אל אלהיו ידרוש האם ישראל יניח אלהיו וידרוש אל המתים וכו' ע"ש במתק לשונו, וזה היפוך ממ"ש הושע בתחלה החליפם באומה אחרת, כי בכל אופן טובים הם מן הגויים אשר ילכו איש בשם אלקיו ונצח ישראל לא ישקר בה"א, וכן ארז"ל [מגילה יג, א] כל הכופר בעבודה זרה נקרא יהודי, אי לזאת יאמר פסוקים הללו לשם לימוד זכות, והבן.

ובהיות כן אפ"ל ג"כ בטעם הקבלה לעשות סעודה עבור בארי הנביא, בגלל הדבר הזה שהוא אמר דברי נביאות הללו שיש בהם כדי ללמד זכות על כל בר ישראל ואף השפל שבשפלים טוב מהמובחר שבאומות העולם.

ובכן י"ל בטעם הענין שכתב שם לומר קבלה זו ביום ג' בשבוע, שיום ההוא מסוגל ללמד בו זכות על האדם שעבר עבירות שבסיבתם

החללים באים וכאורז"ל [ברכות לג, א] אין ערוד ממית אלא החטא ממית, – ועפ"ד הה"ק בעל אוהב ישראל בפרשת בראשית [עה"פ תדשא הארץ] על מה עברה הארץ ושינתה ממאמר קונה תדשא הארץ וגו' עץ פרי כו' ככפרש"י, ^{אוצר החכמה} שהארץ עשתה בזה עבדות גדול ומס"נ והתיישבה בלבה ואמרה כיון שאדם קרוב לחטוא מחמת יצרו ואז יבא פגם גדול בשורש נשמתו ולא יועיל לו שום תיקון ותשובה אשר לזאת שינתה תחילה ציווי השי"ת כדי שאח"כ כאשר יחטא האדם תהי' לו אמתלא נכונה והוא מפני ששורש גופו מן האדמה ששינתה מכבר רצון הבו"ת ותולין הקלקלה במקולקל עיי"ש בדבחה"ק והנחמדים, ובגין כך יום שלישי שבו חטאה הארץ מסוגל היום ביותר ללמד זכות על בני ישראל באמתלא הלזאת, והבן.

(ב) **ובדבר** אשר הביא את מאמר זקה"ק בעטרת צבי שאיש חלש מותר לטעום קודם התפלה כדאיתא בשו"ע ופוסקים כו', הנה כי כן מבואר להדיא בסי' פ"ט בב"י הביא מחלוקת מהר"י אבוהב והא"ח באוכלין ומשקין לרפואה אי שרי ובמג"א ס"ק י"ב, ובשו"ע ס"ד הצמא והרעב הרי הן בכלל החולים עיי"ש"ה, ועיין ברכי יוסף, והובא בשע"ת שמה, דמ"ש שהרח"ו ה' אוכל בקומו אולי שהיה חולה עיי"ש. והארכתי בתשובה לבאר בענין הביננו ותפלה קצרה שתיקנו חכז"ל לעוברי דרך אי שייך גם לחולה וחיפשתי בכל ספרי הפוסקים עד כמה שידי מגעת ולא מצאתיה זולת באחרונים בחיי אדם ובמשנה ברורה משמו, ומדשתקו רבנן קשישאי ולא הביאו דין זה הנוגע להלכה ושכיח מאוד, היה אפשר לומר דס"ל שחז"ל לא נטפלו כלל לתקן שום תפלה עבור החולה ופטרוהו לגמרי מדין תפלה, ואולי שחשו לכך שיבא לידי סכנה שיחמיר על עצמו וישהה אכילתו וכדו', ואונס רחמנא פטרי', והארכתי בזה הרבה ואכ"מ. – וכעת ראיתי ביור"ד סי' של"ז אהא שאין מודיעין לחולה אם מת לו מת שלא לצער, וכתב שם בבית הלל שאף אם מתו לו אביו ואמו וביכולתו לומר קדיש אחריהם אעפ"כ אין מודיעין לו יעו"ש, נראה ג"כ שלא הטילו כלל דיני תפלה על החולה, ודו"ק היטב. ועוד יש להאריך בזה הרבה ומחמת חולשה מוכרחני לקצר, – וכאשר כת"ה בעצמו עוררני במכתבו.

ש"כ המצפה לישועה קרובה מאד מאד ברחמים וחסדים נגלים, ומברכו בפסח כשר ושמח בתכ"י אכיה"ר.

המצפה להרמת קרן התורה בנחמת ציון וירושלים

יקותיאל יהודה הלברשטאם